

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми Міжнародні відносини та регіональні студії: європейстика, другий рівень вищої освіти (магістр), 29 Міжнародні відносини, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0067-126
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ID ОП у ЄДЕБО	22786
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Міжнародні відносини та регіональні студії: європейстика, другий рівень вищої освіти (магістр), 29 Міжнародні відносини, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/international-relations-and-regional-studies-european-studies.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Капранова Лариса Григорівна
Члени експертної групи	Братко Ірина Василівна, Полтораков Олексій Юрійович, Земан Ігор Васильович, Єрмоленко Дмитро Олександрович, Шамія Максим Мухаммадович
Залучений представник роботодавців	немає
Спостерігачі	немає
Дати виїзду до ЗВО	27.11.2019 року – 29.11.2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/7216b5f84a75368543fe56069af8f8a8.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстав для прийняття рішення про відмову в акредитації – немає. В поданих відомостях надано достовірну інформацію.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” відповідає критеріям. Розроблена у відповідності до тимчасового Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

В Харківському національному університеті В.Н. Каразіна працюють Українсько - Польський академічний центр науки та культури, Українсько - Франкофонний академічний центр, Українсько- Італійський академічний центр, Українсько - Німецький академічний центр. Створено лабораторію ресторанного обслуговування, де студенти мають можливість вивчити культуру харчування європейських країн.

На базі університету створено потужний мультимедійний центр, є свій youtube канал https://www.youtube.com/channel/UCr3iUc4Ygat_kKQn1GOn6xA

Аудиторний фонд обладнано мультимедійними комунікаціями.

Студентів долучають до викладання, через проходження ними викладацької практики.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За освітньою програмою “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” посилено увагу на вивчення англійської мови. А, мови європейських країн: німецька та французька винесені в блок вибіркового дисциплін. На думку експертної групи, було б доцільно німецьку або французьку мови перенести до блоку обов'язкових дисциплін. А другу мову залишити за вибором, та перенести у вибіркового блоку англійську мову. Тобто, можна визначити, що недостатньо використовуються наявні ресурси, а саме: Українсько - Польський академічний центр науки та культури, Українсько - Франкофонний академічний центр, Українсько-Італійський академічний центр, Українсько - Німецький академічний центр. Рекомендація: більш активно залучати до навчального процесу фахівців Українсько - Польського академічного центру науки та культури, Українсько - Франкофонного академічного центру, Українсько-Італійського академічного центру, Українсько - Німецького академічного центру.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, в т. ч. в загальному контексті інтеграції України в європейський освітній простір. Вся необхідна інформація є розміщеною на сайті ЗНО та сайті профільного факультету, вона є у вільному відкритому доступі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

цілі ОП та програмні результати належно враховують запити, позиції потреби ключових стейкхолдерів, зокрема державних/муніципальних структур та міжнародно-орієнтовного сегменту регіонального бізнесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

цілі ОП спираються передусім на досвід аналогічних та співставних ОП інших ЗВО, використовуючи також додатковий потенціал, який відкривають реалізовані ЗВО проекти міжнародного співробітництва на рівні загальноєвропейських програм Еразмус+, Жана Моне, тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Затверджений освітній стандарт наразі відсутній, але ОП загалом відповідає Національній рамці кваліфікацій. Розроблена у відповідності до тимчасового Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Сильною стороною ОП є передусім передбачена в її рамках/вимогах серйозна мовно-культурна підготовка та орієнтація здобувачів на використання у навчальних практиках безпосереднього досвіду фахівців-дипломатів з числа викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Слабкою стороною ОП вбачається передусім те, що основною іноземною мовою є лише англійська, а в якості другої іноземної виступають німецька та французька, - тоді як потенціал ЗВО дозволяє охопити також інші мовно-культурні сегменти (від польської до італійської тощо). Т. б. що запит профільних стейкхолдерів-роботодавців на це поступово посилюється. Окреме місце займає посилюваний запит на спецкурси міжнародно-правового характеру, з особливим акцентом на співробітництво муніципального та регіонального характеру, локальних партнерств ("міста-побратими") і т.п.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

В цілому ОП не завжди достатньо використовує наявний у ЗВО ресурсний потенціал (передусім щодо вивчення мов) за європейським профілем підготовки.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми – 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 1 рік 4 місяці. До освоєння ОП допускаються особи, які мають вищу освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Прийом на навчання для здобуття рівня вищої освіти «магістр» за ОП здійснюється на конкурсній основі за результатами єдиного вступного іспиту з іноземної мови та вступних випробувань за фахом. ОП логічно спирається на програму підготовки бакалаврів-міжнародників спеціальності 6.030205 «Країнознавство». Стандарт відсутній. Освітню програму розроблено у відповідності до тимчасового Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» робочі навчальні плани складаються таким чином: загальна кількість кредитів ЄКТС на навчальний семестр від 27 до 33. Освітній процес за денною формою навчання організовується, як правило, за двосеместровою системою. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти за ОП становить: 1 курс – теоретичне навчання (31 тиждень), екзамени (5 тижнів), практики (15 тижнів), підготовка дипломної роботи (7 тижнів); 2 курс – теоретичне навчання (10 тижнів), екзамени (2 тижні), підготовка дипломної роботи (12 тижнів), атестація (3 тижні). Канікули встановлюються двічі на навчальний рік загальною тривалістю 13 тижнів. Здобувачам вищої освіти можуть бути встановлені на поточний навчальний семестр (рік) індивідуальні графіки навчального процесу. Кількість годин аудиторних занять за ОП в одному кредиті ЄКТС становить: від 23% до 60% (від 7 до 18 годин в одному кредиті ЄКТС). При вивченні іноземних мов кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС становить: 50% (15 годин в одному кредиті ЄКТС). Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС, практики – в обсязі не менше п'яти кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» має чітку структуру. Стандарту немає. Професійного стандарту немає. Освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» розроблена у відповідності до Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323. На обов'язкові навчальні дисципліни відводиться 60 кредитів ЄКТС, на вибіркові 30

кредитів ЄКТС.

Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” відповідає предметній області спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, що відображено у Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Структура освітньої програми освітньої програми “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 30 кредитів ЄКТС. Вільний вибір здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U Загальна інформація, щодо визначення вибіркових дисциплін розміщено на сайті https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/polling_discipline/polling_discipline_about студенти подають заяву через заповнення гугл-форми.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Так, в навчальному плані на практичну підготовку відведено 3 практики загальним обсягом 15 кредитів ЄКТС, а саме: педагогічна практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; перекладацька практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; переддипломна (виробнича) практика - 5 кредитів ЄКТС.

Відповідно до програм практик базами їхнього проходження є Міністерство закордонних справ України, Почесні консульства, громадські організації, департаменти, кафедра ділової іноземної мови та перекладу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

тощо. У межах програми переддипломної практики кожен здобувач вищої освіти отримує індивідуальне завдання, яке відбиває останні тенденції розвитку сфери міжнародних відносин (згідно з «Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна»). За результатами практик відбувається конференція, заповнюються документи, які допомагають визначити рівень задоволеності студентів та випускників компетенціями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОП

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям через вивчення дисциплін: “Сучасні конфлікти та їх прогнозування”, “Геополітика та геостратегія в сучасному світі”. В університеті Щорічно навчально-методичний центр випускає збірник науково-методичних праць «Проблеми сучасної освіти», на базі яких видаються методичні рекомендації серії «На допомогу кураторам». На сайті розміщено Пам'ятка для студентів з питань освітньої та позаосвітньої діяльності https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/stud_pamyatka

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

За освітньою програмою “Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика” відсутній відповідний професійний стандарт. Проте зміст ОП враховує вимоги Тимчасового стандарту вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введений в дію наказом від 10 травня 2017 р. № 4002-1/175 зі змінами відповідно до наказу від 22.06.2018 р. № 4002-1/323.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» робочі навчальні плани складаються таким чином: загальна кількість кредитів ЄКТС на навчальний семестр від 27 до 33. Освітній процес за денною формою навчання організовується, як правило, за двосеместровою системою. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти за ОП становить: 1 курс – теоретичне навчання (31 тиждень), екзамени (5 тижнів), практики (15 тижнів), підготовка дипломної роботи (7 тижнів); 2 курс – теоретичне навчання (10 тижнів), екзамени (2 тижні), підготовка дипломної роботи (12 тижнів), атестація (3 тижні). Канікули встановлюються двічі на навчальний рік загальною тривалістю 13 тижнів. Здобувачам вищої освіти можуть бути встановлені на поточний навчальний семестр (рік) індивідуальні графіки навчального

процесу. Кількість годин аудиторних занять за ОП в одному кредиті ЄКТС становить: від 23% до 60% (від 7 до 18 годин в одному кредиті ЄКТС). При вивченні іноземних мов кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС становить: 50% (15 годин в одному кредиті ЄКТС). Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС, практики – в обсязі не менше п'яти кредитів ЄКТС.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

За ОП «Міжнародні відносини та регіональні студії: європейстика» не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Сильною стороною є залучення до викладання у вигляді тренінгів та перекладацької практики носіїв англійської мови, навчання в університеті в м. Фоджі за програмою Erasmus+. Залучення до проведення тренінгів фахівців з Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради.

Розроблено і підготовлено до впровадження в навчальний процес у 2019-2020 навчальному році силабуси навчальних дисциплін.

Всі навчальні аудиторії технічно оснащені. Університет має потужну бібліотечну базу. Студенти можуть вільно на безоплатній основі користуватись послугами Internet через під'єднання до wi-fi.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

На думку експертної комісії, аудиторні заняття з третього семестру необхідно перенести на 1 чи 2 семестр, а всю практичну підготовку (педагогічна практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; перекладацька практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; переддипломна (виробнича) практика - 5 кредитів ЄКТС) перенести на 3 семестр.

Також необхідно збільшити кількість кредитів ЄКТС на підготовку кваліфікаційної роботи. Можна визначити, що недостатньо використовуються наявні ресурси, а саме: Українсько - Польський академічний центр науки та культури, Українсько - Франкофонний академічний центр, Українсько-Італійський академічний центр, Українсько - Німецький академічний центр. Рекомендація: більш активно залучати до навчального процесу фахівців Українсько - Польського академічного центру науки та культури, Українсько - Франкофонного академічного центру, Українсько-Італійського академічного центру, Українсько - Німецького академічного центру.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Підготовка здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньою програмою «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» відповідає критерію 2.

Але, є деякі аспекти які потрібно доопрацювати, а саме: аудиторні заняття з третього семестру необхідно перенести на 1 чи 2 семестр, а всю практичну підготовку (педагогічна практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; перекладацька практика (без відриву від навчання) - 5 кредитів ЄКТС; переддипломна (виробнича) практика - 5 кредитів ЄКТС) перенести на 3 семестр.

Також необхідно збільшити кількість кредитів ЄКТС на підготовку кваліфікаційної роботи. Було б доцільно ввести другу іноземну мову інших країн Європи, наприклад: польську, або італійську, або іспанську, тощо.

Але, зазначені зауваження не є такими, що мають вагомий вплив на якість освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньою програмою «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика».

На вибірккову складову програми, а саме: в освітній програмі та навчальному плані зазначено, що вибірккова складова становить 30 кредитів ЄКТС, а в Відомостях про самооцінювання ОП – 27 кредитів ЄКТС. – це технічна помилка при заповненні відомостей

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вони є розміщеними на сайті ЗВО і знаходяться у вільному доступі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому достатньо враховують особливості ОП, зокрема її специфіку, пов'язану із мовно-культурними особливостями профільного регіону.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група вважає, що були визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Все це регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (п 6.4), також документами, які містять положення про визнання іноземного диплому в Університеті «Порядок визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах». В Університеті створений відділ визнання та легалізації документів про освіту, який займається процедурою визнання [\[https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia.pdf\]](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia.pdf) Документом, який містить положення про визнання іноземного диплому є «Порядок визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах». Студенти з іноземними дипломами повинні проводити їх нострифікацію, за правилами з Наказу МОН від 05.05.2015 р. №504 та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність» з Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579. [\[https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248409199,](https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248409199) [https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0614-15\]](https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0614-15). Доступ до документів є у всіх учасників освітнього процесу за допомогою мережі Інтернет.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час розмови з представниками Університету підтвердилось, що на сьогодні Університет не визнає результати навчання, отримані у неформальній освіті за відсутністю нормативного врегулювання в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Експертно групою було оцінено чіткість і зрозумілість правил прийому у контексті їх доступності для розуміння потенційних випускників. Не було виявлено певних обмежень та привілеїв щодо вступу до навчання на ОП, обґрунтованого чи необґрунтованого дискримінацією.

Сильною стороною ОП вбачається її орієнтованість на сучасні практики відносин України з іншими країнами Європи, підкріплена вивченням двох європейських мов (передусім англійської).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

На думку експертної групи відсутність регулювання на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур. Адже згідно з частиною третьою статті 2 Закону України Про освіту “Про освіту” суб’єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами “Про вищу освіту” та установчими документами. зокрема з питань не врегульованих законодавством.

Слабкою стороною ОП вбачається та обставина, що недостатньо використовуються ресурсні можливості ЗВО в таких сферах європеїстики як полоністика і т.п.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

В цілому ОП відповідає критерію 3, маючи потенціал розширення доступу до неї за рахунок тих потенціальних здобувачів, які мають європейську спрямованість (полоністика іт.ін.). Тим більше, що в контексті європейської інтеграції України (Угода про асоціацію і т.ін.) запит на підготовку та затребуваність на таких фахівців на ринку праці поступово артикулюється та зростає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

У навчальному процесі застосовуються традиційні методи викладання відповідно до навчального плану освітньої програми, зазначені у Табл.3 Звіту самооцінювання. Фокус-групи викладачів та студентів підтвердили, що для комунікації та оптимізації навчального процесу між викладачами і здобувачами частково використовується Moodle-платформа. За навчальним планом не передбачено проведення практичних занять, лише семінарські, проте у робочих програмах зазначено проведення завдань, що формують навички відповідно до компетентностей.

Здобувачі мають можливість обирати один з двох блоків дисциплін за вибором. Фокус група студентів підтвердила проведення роз'яснювальної роботи, яку здійснює деканат та куратори студентських груп щодо вибору блоку дисциплін. Здобувачі обирають дисципліни на основі опису дисциплін, які їм надає кафедра. Прозорість процедури вибору блоку дисциплін підтверджується застосуванням платформи Google для визначення здобувачем бажаного блоку дисциплін.

Кожен рік в Університеті проходить День самоврядування (17 листопада). Студентською радою Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна проводиться студентський моніторинг якості освітнього процесу «Викладачі очима студентів». За результатами моніторингу Студентська рада затверджує Результати студентського моніторингу якості освітнього процесу за відповідний семестр. Опитування об'єктивне та анонімне, здійснюється на платформі Google. Студентський моніторинг застосовується як внутрішній інструмент підвищення якості освіти, його результати публічно не оприлюднюються. Результати студентського моніторингу обговорюються керівництвом Університету та факультету, Вченими радами, за результатами обговорення приймаються відповідні рішення. Експертам для ознайомлення було надано Результати моніторингу за 1 семестр, здійснений у період з 22 по 29 квітня 2019 року.

Фокус-група здобувачів висловила побажання включити у навчання більше практичних занять, що сприяють їх підготовки до трудової діяльності.

Обговорення форм та методів навчання з стейхолдерами показало активну позицію роботодавців до участі у навчальному процесі та побажання впроваджувати більше практичних занять, а також їх готовність сприяти цьому.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Опитування студентів фокус групи показало, що здобувачі обізнані про цілі, зміст, очікувані результати навчання та систему оцінювання їх досягнень у межах освітніх компонентів. Фокус група викладачів підтвердила, що на першому навчальному занятті з дисципліни надається зазначена інформація у повному обсязі. Перегляд робочих програм показав відповідність вимогам щодо цілей, змісту та результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання. http://international-relations-tourism.karazin.ua/academics/major-country-studies/magistr_RS.html

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Факультет та кафедри проводять конференції та круглі столи, при цьому активно залучаються здобувачі та викладачі до наукової роботи. Тематики конференцій та круглих столів відповідають напрямам навчання за освітньою програмою. Фокус-група здобувачів підтверджує зацікавленість та ініціативність щодо проведення наукової роботи відповідно до своїх інтересів. Студентське самоврядування за сприянням кафедри організовує та проводить зустрічі з фахівцями та круглі столи для обговорення проблемних питань.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Оновлення робочих програм дисциплін відбувається кожен рік. Навчально-методичні комплекси оновлюються один раз на два роки. Ознайомлення з робочими програмами показало, що ці програми сучасні та відповідають сучасним науковим досягненням за напрямом освітньої програми.

Фокус-група викладачів підтвердила застосування у навчальному процесі новітніх досягнень у цій сфері міжнародних відносин та щорічне оновлення робочих програм.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Факультет продемонстрував, що навчання, викладання та наукова діяльність пов'язані з стратегією інтернаціоналізації. Зокрема, в рамках роботи кафедри виконується Модуль Жана Моне «The Foreign Policy of the European Union /Зовнішня політика Європейського Союзу». До виконання зазначеного модулю залучаються здобувачі та викладачі кафедри. Значно розширює освітню програму співробітництво з Українським академічним центром науки та культури, Українсько-Італійським академічним центром, Українсько-німецьким академічним центром. Зазначені центри залучають до своєї роботи студентів спеціальності на підставі договорів про співробітництво. Здобувачі проходять практику в зазначених центрах та мають можливість спілкуватися з іноземними фахівцями та носіями мови.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

До сильних сторін слід віднести сучасні робочі програми та навчально-методичні комплекси, що враховують новітні тенденції розвитку наукової думки.

Слід відмітити активну позицію здобувачів до участі у навчальному процесі та їх можливість впливати на зміст робочих програм. Застосовуються різноманітні методи та форми навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Посилити практико-орієнтоване навчання за освітньою програмою. 1. Спираючись на значний потенціал Університету у застосуванні інформаційних технологій та роботу Центру дистанційної освіти Університету, слід приділити увагу розвитку е-навчання на платформі Moodle, розробити та впровадити е-навчання за робочими програмами спеціалізації. 2. Внести зміни у освітню програму у частині розподілу лекційних та семінарських занять на користь практичних занять. До практичних занять розробити та затвердити методичні рекомендації.

Посилити викладання за напрямом “муніципальна дипломатія” та/або “парадипломатія”, включивши в освітню програму відповідні освітні компоненти (дисципліни) або окремі розділи відповідних дисциплін (рекомендація є результатом спілкування зі тейкхолдерами).

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Відповідає, зазначені зауваження не є такими, що мають вагомий вплив на якість освітнього процесу підготовки здобувачів та спрямовані на вдосконалення освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Всі контрольні заходи проходять відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Університету, що підтвердила фокус-група здобувачів. Завдання та критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт відсутній

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Фокус-група здобувачів розповіла, що проходження екзаменів, заліків, модульного контролю відбувається прозоро, здобувачі обізнані щодо процедури та вимог та особливостей допуску до контрольних заходів. На запитання до здобувачів щодо критеріїв оцінювання за всіма параметрами отримано позитивну відповідь. Фокус-група здобувачів однотайно висловила про позитивне вирішення конфліктних ситуацій, зазначивши про їх поодинокі випадки та просте розв'язання за процедурою. На питання щодо обізнаності здобувачів про порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження отримали позитивні відповіді та роз'яснення про особливості проходження повторних контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує

академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Юридичну базу запобігання академічної недоброчесності представлено на веб-сторінки закладу вищої освіти. У відкритому доступі наведені нормативно-правові документи, що дозволяють реагувати на порушення академічної доброчесності: наказ ректора від 18.05.2018 р. № 0204/1-234 про введення в дію рішення Вченої ради «Про затвердження Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів», який визначає процедуру проведення перевірки текстів наукових праць (статей) здобувачів вищої освіти ОП, кваліфікаційних робіт з використанням антиплагіатної інтернетсистеми Strikeplagiarism.com на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах даних Університету, базах даних інших закладів вищої освіти та в мережі Інтернет. На рівні Університету академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності встановлюється для здобувачів освіти, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, а також для структурних підрозділів. Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту» (ст. 42, ч. 5, ч. 6, ч. 7). Відповідальність здобувачів вищої освіти має співвідноситися із роком навчання і видом роботи. За результатами опитування науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти виявлено, що порушення академічної доброчесності призводить до її нульової толерантності.

Положення про освітній процес містить процедуру передзахисту дипломних робіт, відповідно до якої робота не допускається до захисту без висновку Системного оператора Антиплагіатної системи відповідно до Порядку перевірки дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів Технічна процедура, що забезпечує реалізацію політики доброчесності стор. 18

<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/vykorystannya-antiplagiatnykh-system.pdf>

Відповідно до Положення зазначено, що «якщо академічну недоброчесність виявлено при перевірці екзаменаційної, залікової, контрольної, курсової роботи, іншого індивідуального завдання, оцінка здобувача вищої освіти за виконання екзаменаційної, залікової, контрольної, курсової роботи, індивідуального завдання має бути знижена до 0 балів».

Фокус групи здобувачів продемонстрували відмінне розуміння поняття «академічна доброчесність». В рамках Університету відбуваються заходи, присвячені боротьбі з академічною недоброчесністю.

Фокус-групи здобувачів та викладачів продемонстрували повну обізнаність процедур перевірки, наслідків та контролю за проявами плагіату. Матеріальна база та програма забезпечення представлено на високому рівні та відповідає технічним вимогам протидії академічної недоброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Застосовується система чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Екзаменатори об'єктивно оцінюють результати навчання здобувачів. Здобувачі знають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження та використовують при необхідності. Учасники освітнього процесу обізнані про процедури перевірки, наслідки та контроль за проявами академічної недоброчесності. Матеріальна база та програма забезпечення повністю відповідають технічним вимогам протидії академічної недоброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Слабких сторін за критерієм 5 не виявлено. Данні подані коректно та відповідають дійсності.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Впроваджено передові практики. Дані відповідають дійсності

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Усі викладачі, задіяні до реалізації освітньої програми мають необхідний досвід роботи. Крім того увесь науково-педагогічний персонал в рамках освітньої програми за винятком викладачів іноземної мови мають науковий ступінь та вчене звання. Опитування стейкхолдерів під час виїзного перебування в університеті підтверджує необхідний рівень кваліфікації. Не було зафіксовано скарг на якість надання освітніх послуг. Під час зустрічі з фокус-групою студентів не було зафіксовано зауважень щодо якості викладання дисциплін. Також не було зафіксовано жодних скарг щодо запізнення чи пропущення викладачами занять. В свою чергу роботодавці підтвердили високий базовий рівень підготовки студентів під час проходження практики, їхні аналітичні здібності та високий рівень знання іноземної мови. Варто підкреслити, що додатковим елементом оцінки кваліфікації викладачів виступають: анонімне анкетування студентів “опитування очима студентів” та щорічне складання індивідуального рейтингу викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процес конкурсного добору викладачів регулюється «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна». Факт прозорості процедури конкурсного добору підтверджувався під час розмов з представниками відділу кадрів, навчального відділу та самим викладачами. Не було зафіксовано жодної скарги щодо прозорості відбору кандидатур викладачів. При розмові з фокус групами було встановлено, що вимоги до конкурсного відбору поділяються на загальноуніверситетські та спеціальні відповідно до потреб конкретної кафедри. Оголошення про конкурс на заміщення вакантної посади проводиться публічно і є відкритим до участі усіх бажаючих кандидатів. Обрання кандидатури викладача проводиться шляхом таємного голосування кафедри та факультету. Під час зустрічей з викладачами було підтверджено обов'язкову процедуру читання відкритих лекцій не лише перед обранням чи переобранням на посаду, а й також кожного семестру. Крім того викладачі підтвердили таємний спосіб голосування під час обрання на заміщення вакантної посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

В рамках реалізації освітньої програми в університеті передбачено два основні способи залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а саме шляхом проведення щорічних ярмарків вакансій, а також організацією проходження практик студентів на підставі укладення договорів з базами практик.

Під час зустрічі зі студентами було підтверджено організацію загальноуніверситетських ярмарків вакансій, в яких беруть участь представники бізнес-сектору, органів державної влади та місцевого самоврядування. Востаннє ярмарок вакансій проходив 7 листопада 2019р. (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/announce?news_id=9254).

Студенти освітньої програми мають можливість проходити практику в університетських цетрах, зокрема в Українсько - Польському академічному центрі науки та культури, Українсько - Франкофонному академічному центрі, Українсько- Італійському академічному центрі, Українсько - Німецькому академічному центрі, а також в консульських представництвах та в органах місцевого самоврядування.

На зустрічі роботодавців були присутні представники Інституту Конфуція, Харківської міської ради, консульства республіки Албанії та керівник університетського центру зв'язків з громадськістю. Під час зустрічей з роботодавцями було підтверджено проходження практики студентами в їхніх організаціях.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до інформації поданої у відомостях про самооцінювання ряд викладачів освітньої програми мають багатий практичний досвід, зокрема М. Станчев – в минулому перший секретар Міністерства закордонних справ України; Ю. Згурська – заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради; Ольга Чичина – депутат Харківської міської ради. У відомостях самооцінювання було зазначено про постійну організацію зустрічей з відомим політиками, дипломатами та бізнесменами, які відвідують Харків. Під час зустрічей експертної групи зі студентами та представниками студентського самоврядування було підтверджено постійні зустрічі та залучення студентів до їхньої організації з практиками та експертами в рамках факультету та освітньої програми.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Порядок сприяння професійному розвитку викладачів регулюється «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна», «Положення про підвищення кваліфікації та стажування у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна». В університеті діють такі власні курси, як «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», «Школа педагогічної майстерності». Поряд з тим відповідно до інформації у відомостях про самооцінювання викладачі проходили

стажування на кафедрі готельного і ресторанного бізнесу Харківського державного університету харчування та торгівлі та на кафедрі туристичного бізнесу Харківської державної академії культури. Під час бесід з фокус-групами було зазначено, що викладачі також активно беруть участь в грантових програмах та проходять стажування закордоном.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Основними способами стимулювання викладацької майстерності є проведення індивідуального рейтингування по факультету, а також організована система преміювання. Нормативними документами, що регулюють стимулювання викладацької майстерності є: «Порядок преміювання науково-педагогічних і наукових працівників», «Положенням про виставку-конкурс навчальної літератури». У відомостях про самооцінювання було перелічено такі види заохочень: 1. Преміювання працівників відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи Університету. 2. Нагородження кураторів студентських груп грошовими преміями та дипломами. 3. Щорічна премія до Дня заснування Університету. 4. Нагородження преміями та дипломами переможців щорічної виставки конкурсу навчальної літератури. 5. Преміювання за досягнення у виконанні завдань «Програми розвитку університету».

Під час зустрічі з викладачами освітньої програми було підтверджено наявність крім загальноуніверситетських премій усьому науково-педагогічному персоналу також премій за індивідуальні досягнення. Такі індивідуальні грошові виплати проводяться університетом викладачу за розробку та викладання англійських курсів, за достроковий захист дисертацій аспірантів, за сертифікацію навчальних курсів і т.д., що підтверджує наведені у відомостях види заохочень та їхню реалізацію на практиці.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Варто позитивно оцінити механізм моніторингу професійного рівня викладача. Він складається з кількох компонентів. Кожен викладач зобов'язаний в кінця навчального року скласти індивідуальний рейтинг, який перевіряється відповідним підрозділом університету. Основні критерії рейтингу полягають в оцінці наукової роботи. Разом з тим викладачі ще фактично відповідають за колективний рейтинг, оскільки в університеті також проводиться рейтингування кафедр по окремим критеріям (кадровий склад, методина робота, робота з роботодавцями). Цікаво, що до преміювання трьох найвищих за рейтингом викладачів, в жодному випадку не включається декан факультету. Ще позитивною стороною критерію є залучення студентів до оцінки викладачів шляхом проведення анонімного анкетування. Крім того виходячи зі спілкування з фокус групами, а саме викладачами та студентами, в університеті дуже чітко діє кураторство, яке супроводжується постійними щотижневими зустрічами навіть для магістрів.

До позитивних практик варто відзначити створення системи сертифікації дистанційних курсів та преміювання за їхню підготовку, що заохочує готувати якісні навчальні програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Освітня програма потребує часткового вдосконалення. У відомостях по самооцінюванні присутні технічні описки у зведеній інформації про викладачів (невірно зазначена посада Баранової В.В., Лимана С.І.). Стажування на кафедрах готельного і ресторанного бізнесу та на кафедрі туристичного бізнесу інших університетів попри формальну відповідність виконання вимоги обов'язкового стажування не мають прямого відношення до покращення кваліфікації в рамках освітньої програми “європеїстика”. Викладачі, які входять у групу забезпечення спеціальності та викладання освітньої програми “європеїстика”, відповідають ще за іншу освітню програму “сходознавство”. Враховуючи це потрібно напрацьовувати науковий доробок по обох спеціальностях.

Під час зустрічей і розмов зі стейкхолдерами, ними було висловлено побажання збільшити залучення експертів та практиків до занять зі студентами.

Ще одним недоліком буде певна обмеженість географії проходження практик в межах Харкова. Адміністрації факультету варто забезпечити можливість проходження практик в Міністерстві закордонних справ для студентів освітньої програми: “європеїстика”.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Аналізований критерій людські ресурси в основному дотриманий належним чином. Подана у відомостях про самооцінювання інформація відповідає результатам зустрічей експертної групи зі стейкхолдерами. Критерій має сильні сторони, які полягають в добре налагодженій в університеті системі моніторингу якості та заохочення працівників, а також системі кураторства. Однак є ряд недоліків технічного та змістовного характеру. Вони полягають в неточності інформації про викладачів, частковій невідповідності місця проходження стажування викладачами. Потребує покращення практична складова під час занять зі студентами. Наведені аргументи доводять, що аналізований критерій відповідає вимогам акредитації, однак через зазначені недоліки не може вважатись абсолютно зразковим з виключно найкращими та передовими практиками.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті загалом, а також на факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу необхідні матеріально-технічні ресурси відповідають кращим практикам. Факультет та усі навчальні аудиторії компактно розміщені не лише в одному корпусі, але й на одному поверсі. До аудиторного фонду належать два комп'ютерні класи, більшість аудиторій обладнана проекторами. В одній будівлі з факультетом розміщені усі ключові центри університету, де студенти мають можливість проходити практику та відвідувати курси іноземних мов. Попри відсутність формальної відповіді у відомостях про самооцінювання щодо способу навчально-методичного забезпечення визначених ОП цілей та програмних результатів дане питання було розкрито при бесіді з фокус-групами та огляді наявної матеріально-технічної бази.

Особливо варто відзначити облаштування та устаткування медіацентру, який має повноцінну студію звукозапису та радіомовлення.

Бібліотека містить чисельну джерельну базу, має велику кількість читальних залів, а також онлайн-доступ до провідних баз даних. Особливу увагу заслуговує наявність в бібліотеці 3-D принтера, який надається в безкоштовне використання студентами для проведення наукових досліджень.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час розмов з викладачами та студентами було підтверджено забезпечення навчальним закладом безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Виходячи з результатів бесід з фокус-групами експертна група підтверджує подану в відомостях про самооцінювання інформацію про постійні щорічні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці. В будівлі університету, де розміщений факультет функціонує їдальня та розташована ціла мережа буфетів.

Університет надає можливість брати участь у студентському самоврядуванні, в обговоренні, вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту тощо. Представники студентського самоврядування включені до складу Вченої ради факультету. Студентське самоврядування має окреме постійне приміщення для своїх потреб під назвою - студентський деканат.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня та організаційні підтримка в основному забезпечується через налагоджений постійний контакт куратора зі студентами.

Інформаційна підтримка забезпечується розміщенням друкованої інформації на дошках оголошень біля деканату та кафедр, а також постійним супроводом оновлення інформації на офіційній інтернет сторінці факультету.

Під час розмов з гарантами ОП та студентами було з'ясовано наявність широкого використання соціальних платформ як додаткових інформаційних сторінок факультету. Загальне адміністрування та супровід таких соціальних мереж проводиться студентами.

Соціальна підтримка студентів забезпечується центром соціально-виховної та позаосвітньої діяльності. Основними напрямками роботи з соціальної підтримки осіб є соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку.

Університет надає: матеріальну допомогу малозабезпеченим студентам і аспірантам, з пільгових категорій, а також матеріальну допомогу на оздоровлення й у зв'язку з важким матеріальним становищем. В результаті розмов з фокус-групами, огляду матеріально-технічної бази та ознайомлення з нормативною документацією можна стверджувати про відповідність поданих у відомостях самооцінювання даних про дієвий механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В рамках освітньої програми не навчаються студенти з особливими потребами. Під час зустрічі з директором центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності було обговорено загальну ситуацію щодо можливостей такої категорії студентів в університеті, наявною інфраструктурою для їхніх потреб (включаючи пандуси, ліфти та спеціально облаштовані туалети). Директор також окреслив подальшу стратегію університету щодо покращення інфраструктури для осіб з особливими потребами.

Поряд з цим варто відзначити, що розроблена в університеті система дистанційної освіти також створює хороші умови для потенційних студентів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до інформації поданої у відомостях про самооцінювання з метою протидії корупції у 2014 р. в структурі Університету було створено відповідний відділ з питань запобігання та виявлення корупції. Жодних випадків дискримінації (за будь-якою ознакою) або проявів сексуального домагання в межах акредитованої освітньої програми зафіксовано не було. З метою упередження їхніх проявів проводиться постійна робота щодо інформування як працівників, так і здобувачів вищої освіти про роботу всіх структурних підрозділів, які сприяють вирішенню конфліктних ситуацій. Захистом інтересів учасників освітнього процесу також займаються наявні в університеті профспілкові організації. Дана інформація підтвердилася під час бесід зі студентами. Зі слів студентів під час навчання в межах освітньої діяльності не було зафіксовано жодного випадку сексуальних домагань чи корупції. Студенти загалом продемонстрували розуміння потенційного алгоритму дій у разі виникнення таких ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

До сильних сторін аналізованого критерію слід віднести наявність на факультеті двох сучасних комп'ютерних класів, облаштування сучасною технікою лабораторії медіакомунікацій з повноцінною студією для запису відеорепортажів та інтерв'ю, а також кабінетом для радіомовлення, наявність спеціальної лабораторії ресторанного обслуговування. Університет має сучасну бібліотеку з онлайн доступом до баз даних, що дає можливість готувати студентам якісні кваліфікаційні роботи. До кращих практик в сучасному обладнанні варто віднести наявність 3-D принтеру. Студентам надано он-лайн доступ до всього навчально-методичного забезпечення курсів. В університеті чітко закріплена нормативно процедура розгляду конфліктних ситуацій пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією. В університеті є базове технічне забезпечення для користування особам з особливими освітніми потребами. Слід відзначити, що з метою збереження здоров'я студентів, формування морально, фізично та психічно здорового покоління в університеті у 2015 році започатковано програму «Здоров'я студентів».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Експертною групою не було виявлено конкретних недоліків по критерію щодо забезпечення освітньої програми. Серед рекомендацій варто зазначити побажання програмного довгострокового характеру, як збільшення числа пандусів для осіб з особливими потребами, модернізації ліфтів, облаштування більшої кількості туалетів для осіб з особливими потребами. Однак враховуючи, що дані рекомендації не мають прямого відношення до реалізації аналізованого критерію освітньої програми, не слід їх відносити до недоліків аналізованого критерію.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Відображена у відомостях про самооцінювання інформація повністю підтвердилась при огляді експертною групою матеріально-технічної бази університету та факультету. Слід наголосити на компактності і зручності розміщення факультету з аудиторним фондом та усіма необхідними центрами, а також їдальнею та бібліотекою. Наявні механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти відповідають дійсності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» та «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти ХНУ». ОП розробляється робочою групою факультету, до складу якої входять декан факультету, завідувач кафедри, провідні фахівці галузі, представники роботодавців та студентського самоврядування.

Перегляд ОП відбувається за результатами її моніторингу. Щорічний моніторинг освітніх програм визначено «Порядком проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна». Зазначені факти підтверджені під час спілкування з деканом, гарантом ОП, завідувачем кафедри, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, представником Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство» на кафедрі налагоджений постійний зворотній зв'язок як необхідна складова внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. Проводяться періодичні опитування здобувачів вищої освіти, що складаються за підтримки співробітників Інституту соціально-гуманітарних досліджень та працівників соціологічного факультету, із залученням студентського сектору, а також співробітниками кафедри. За результатами опитування, виявлено побажання майбутніх фахівців щодо посилення мовної підготовки, покращення технічних засобів навчання тощо. Після обговорення виявлених побажань з боку студентської громади на засіданні кафедри зміни до освітньої програми затверджуються на засіданні Вченої ради факультету. Активну участь в обговоренні забезпечення якості освітньої програми, як правило, беруть: Гаспарян Є., Царейкіна К., Доценко А., Шлома Л. та інші. Також шість студентів є членами Вченої ради факультету та беруть безпосередню участь в обговоренні та затвердженні освітніх програм. Здобувачі вищої освіти входять до складу Навчально-методичної комісії факультету. Все це сприяє принципам студентоцентрованого навчання, що реалізується в Університеті та на ОП зокрема. Усі вищезгадані факти були підтверджені під час проведення фокус-груп експортною групою.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці безпосередньо та через Організаційно-інформаційний центр туристичного бізнесу беруть участь у перегляді ОП. Також роботодавці залучаються для проведення лекцій та тренінгів. Під час зустрічі з роботодавцями, останні не лише підтвердили свою участь у перегляді ОП, але й і підкреслили, що окремі їх пропозиції (щодо мовної підготовки, практичної складової тощо) вже враховані при перегляді ОП

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Випуску ОП ще не було. Разом з тим, практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників факультету існує. Активно діє Асоціація випускників, щорічно проводиться свято День випускників, створена база даних місць роботи та посад випускників. Зазначені факти знайшли підтвердження під час зустрічей із представниками студентського самоврядування та роботодавцями, серед яких багато випускників факультету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті діє «Порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», яким передбачено щорічний плановий моніторинг, а також позапланові моніторинги ОП. Останній плановий моніторинг ОП проводився 22.10.2018 р., позаплановий моніторинг жодного разу не проводився. Корегуючі заходи, визначені внутрішнім аудитом, були виконані у повному обсязі. Також в університеті запроваджено систему студентського моніторингу «Викладач очима студентів». Факти проведення моніторингу та коригуючих заходів підтверджені оновленням змісту ОП, спілкуванням з гарантом ОП, здобувачами вищої освіти, представником Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП акредитується вперше. Але при перегляді ОП були взяті до уваги зауваження та пропозиції, зроблені експертною комісією після проходження первинної акредитаційної експертизи іншої ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Зокрема підготовка власних підручників та навчальних посібників; підвищення наукової активності членів групи забезпечення щодо наукових публікацій у виданнях, які включено до міжнародних наукометричних баз; розширення мережі баз практики; участь у міжнародних грантових програмах

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В академічній спільноті ЗВО відчувається сформована роками культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП. Це відчутно під час спілкування з адміністрацією ЗВО, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками факультету

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

СС: чітка нормативна регламентація всіх процедур внутрішнього забезпечення якості ОП; наявність дієвого механізму моніторингу ОП, залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до періодичного перегляду ОП, студентський моніторинг.
ПП: діяльність Організаційно-інформаційний центр туристичного бізнесу, що об'єднує роботодавців, співпраця з випускниками через Асоціацію випускників

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Рекомендації: враховуючи те, що ОП акредитація вперше, бажано було б провести не лише плановий моніторинг ОП (з моменту проведення якого минуло більше року), але і позаплановий моніторинг ОП, з метою виявлення ефективності коригуючих заходів.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

ОП загалом відповідає критерію 8 (внутрішнє забезпечення якості ОП), існуючи недоліки не є суттєвими

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Система локальних нормативно-правових актів ЗВО є розгалуженою та значною за обсягом (Статут університету; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про систему забезпечення якості вищої освіти; Положення про студентське самоврядування; Правила внутрішнього розпорядку та багато інших), проте всі акти взаємоузгоджені, містять чіткі та зрозумілі правила для всіх учасників освітнього процесу. Процедури реалізації зазначених актів є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект ОП був у встановлений термін оприлюднений на веб-сайті ЗВО. Зі слів стейкхолдерів, вони надавали свої пропозиції та зауваження, які, на їх думку, були враховані. Проте, таблиця пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення та змін до ОП не була надана.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП (її опис та зміст) оприлюднена на веб-сайті ЗВО. Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти та роботодавцями, всі учасники запевняли, що вони ознайомилися з ОП та добре поінформовані щодо її мети та змісту

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

СС: наявність розгалуженої системи узгоджених локальних нормативно-правових актів ЗВО та чіткого і зрозумілого механізму їх реалізації;
ПП: наявність на веб-сайті ЗВО окремої сторінки для громадського обговорення всіх локальних нормативно-правових актів ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Недоліки: відсутність таблиці пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення та змін до ОП; не всі посилання на локальні НПА у Відомостях про самооцінювання коректно працюють

Рекомендації: доопрацювати веб-сайт ЗВО, щоб зробити більш легкодоступними локальні НПА ЗВО, особливо для тих, кого вони безпосередньо стосуються

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

ОП загалом відповідає критерію 9 (прозорість та публічність), існуючі недоліки не є суттєвими

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

На думку експертної комісії, кафедру “Туристичного бізнесу та країнознавства”, було б доцільно перейменувати відповідно до назви спеціальності 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень А
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовується

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи

Капранова Лариса Григорівна

(підписано КЕП)

Члени експертної групи

Братко Ірина Василівна

(підписано КЕП)

Полтораков Олексій Юрійович

(підписано КЕП)

Земан Ігор Васильович

(підписано КЕП)

Єрмоленко Дмитро Олександрович

(підписано КЕП)

Шамія Максим Мухаммадович

(підписано КЕП)